ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สาเหตุของการบาดเจ็บของผู้ที่เข้ารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลลำพูน

ผู้เขียน นางกุหลาบทิพย์ พิทักษ์รัตนานุกูล

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวยงค์ จันทรวิจิตร กรรมการ

บทคัดย่อ

การบาดเจ็บเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบาดเจ็บของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของโรงพยาบาลลำพูน รวมทั้งหมด 19 สาเหตุ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2549 - 2551 จำแนก ตามบุคคล เวลา สถานที่ เครื่องมือ คือ แบบบันทึกข้อมูลที่ผู้ศึกษาสร้างจากแบบบันทึกการเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (IS: Injury Surveillance) และการทบทวนวรรณกรรม รวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่าการบาดเจ็บภาพรวมมีแนวโน้มสูงขึ้น จำนวน 9,693 11,056 และ 11,223 ราย ตามลำดับ โดยพบการกระจายการเกิดการบาดเจ็บใน 5 ลำดับแรก ดังนี้

1. อุบัติเหตุการขนส่งทางบก มีผู้บาดเจ็บจำนวน เท่ากับ 3,012 3,679 และ 3,850 ราย ตามลำดับ อัตราส่วนเพศชายกับเพศหญิงเท่ากันทั้ง 3 ปี คือ 2 : 1 พบสูงสุดในกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี จำนวน 525 580 และ 557 ราย ตามลำดับ มีพฤติกรรมเสี่ยง คือ ไม่สวมหมวกนิรภัย จำนวน 2,530 3,359 และ 3,265 ราย ตามลำดับ และไม่คาดเข็มขัดนิรภัย จำนวน 2,852 3,440 และ 3,617 ราย ตามลำดับ พบสูงสุดระหว่าง เวลา 18.01 - 21.00 น. จำนวน 694 824 และ 920 ราย ตามลำดับ และสูงสุดในเดือนมกราคม จำนวน 361 285 และ 359 ราย ตามลำดับ สถานที่ที่เกิดการบาดเจ็บสูงสุด คือ บริเวณถนนหรือทางหลวง จำนวน 2,877 3,506 และ 3,613 ราย ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. อุบัติเหตุพลัดตกหรือหกล้ม มีผู้บาดเจ็บ จำนวน 2,152 2,646 และ 2,807 ราย ตามลำดับ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง ในปี 2549 เท่ากับ 1.2:1 และมีอัตราส่วนเท่ากันในปี 2550-2551 เท่ากับ 1.1 : 1 พบสูงสุดในกลุ่มอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 60 ปี จำนวน 624 749 และ 823 รายตามลำดับ ระหว่าง เวลา 15.01 - 18.00 น. จำนวน 563 706 และ 705 ราย ตามลำดับ พบสูงสุดในเดือนสิงหาคม จำนวน 260 265 และ 589 ราย ส่วนสถานที่เกิดการบาดเจ็บสูงสุดคือบ้านและบริเวณบ้าน จำนวน 1,502 1,850 2,005 ราย ตามลำดับ

3. อุบัติเหตุสัมผัสแรงเชิงกลของวัตถุสิ่งของ มีผู้บาดเจ็บ เท่ากับ 2,270 2,524 และ 2,556 ราย ตามลำดับ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 2.5:1 2.7:1 และ 2.8 : 1 ตามลำดับ พบสูงสุดในกลุ่มอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 60 ปี จำนวน 232 223 และ 250 ราย ตามลำดับ ระหว่างเวลา 15.01-18.00 น.จำนวน 585 648 และ 697 ราย ตามลำดับ พบสูงสุดในเดือนพฤษภาคม จำนวน 240 225 และ 254 ราย ส่วนสถานที่เกิดการบาดเจ็บสูงสุดคือ บ้านและบริเวณบ้าน จำนวน 1,325 1,368 และ 1,432 ราย ตามลำดับ

4. อุบัติเหตุสัมผัสแรงเชิงกลของสิ่งมีชีวิต มีผู้บาดเจ็บ เท่ากับ 1,020 1,020 และ 948 ราย ตามลำดับ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงในปี 2549 -2550 เท่ากับ 1.1 : 1 เท่ากัน ปี 2551 เท่ากับ 1 : 1.2 พบสูงสุดในกลุ่มอายุ 5 - 9 ปี จำนวน 167 172 และ116 ราย ตามลำดับ ระหว่างเวลา 15.01 - 18.00 น.จำนวน 322 347 และ 272 ราย ตามลำดับ พบสูงสุดในเดือนมีนาคม จำนวน 112 141 และ 154 ราย ส่วนถานที่เกิดการบาดเจ็บสูงสุดคือบ้านและบริเวณบ้าน จำนวน 678 684 639 ราย ตามลำดับ

5. การถูกทำร้าย มีผู้บาดเจ็บ เท่ากับ 609 639 และ 580 ราย ตามลำดับ อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 3.7 : 1 3.3 : 1 และ 2.6 : 1 ตามลำดับ พบสูงสุดในกลุ่มอายุ 20-24 ปี จำนวน 130 116 และ 110 ราย ตามลำดับ ระหว่างเวลา 21.01 - 24.00 น.จำนวน 171 173 และ 165 พบสูงสุดในเดือนมีนาคม จำนวน 91 69 และ 63 ราย ส่วนสถานที่เกิดการบาดเจ็บสูงสุดคือบ้านและบริเวณบ้าน จำนวน 516 540 และ 449 ราย ตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้ว่า ภาวะการบาดเจ็บเป็นสิ่งที่พบได้บ่อย ควรเผยแพร่ข้อมูลการบาดเจ็บจาก 5 สาเหตุแรกแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปเป็นข้อมูลการรักษา การวางแผนป้องกันและลดความสูญเสียจากการบาดเจ็บต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Cause of Injuries Among Person Treated at Emergency Room, Lamphun Hospital

Author Mrs. Kularbtip Pitakratananukool

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Thanaruk Suwanprapisa Chairperson

Assistant Professor Dr. Yuwayong Juntarawijit Member

ABSTRACT

Injury is one crucial public health problem in Thailand. The purpose of this study was to determine the causes of injury among persons treated at the emergency department of Lamphun hospital, classified by person, time, and place. Instrument used in this study was a record form, constructed by the researcher, based on Injury Surveillance form and s literature review. The information was retrieved from secondary data. Data were analyzed by descriptive statistics.

The results showed that the incidence of injury over a three year period increased as 9,693, 11,056, and 11,223 respectively. The top 5 causes of injury were as follows:

1) Incidence of land transport accidents was 3,012, 3,679 and 3,850 respectively. The Ratio between men and women of the 3 years was 2:1. The incidences peaked in the20-24 age group (525, 580, and 557). The risk behaviors of person who had an accident included lack of safety belt use (2,852, 3,440, and 3,617) and lack of helmet use (2,530, 3,359 and 3,265). The critical time for accidents was between 6.01pm and 9.00pm. (694, 824, and 920). The incidences peaked in January (361, 285, and 359) and the majority of the accidents were found in the highway and metropolitan area (2,877, 3,506, and 3,613).

2) Incidence of falling was 2,152, 2,646, and 2,807 respectively. The Ratio between men and women in 2006 was 1.2: 1 and 1.1:1 in 2007 and 2008. The incidences peaked in the over 60

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

age group (624, 749, and 823). The critical time was between 3.01pm and 6.00pm. (563, 706, and 705). The incidences peaked in August (260, 265, and 589) and the majority of the accidents were found in the house and metropolitan areas (1,502 1,850 2,005).

3) Incidence of contact with mechanical objects was 2,270, 2,524, and 2,556 respectively. The Ratio between men and women was 2.5:1 2.7:1 and 2.8:1 respectively. The incidences peaked in the over 60 age group (232, 223, and 250). The critical time was between 3.01pm and 6.00pm (585, 648, and 697). The incidences peaked in May (240, 225, and 254) and the majority of the accidents were found in the house and metropolitan areas (1,325, 1,368, and 1,432).

4) Incidence of bites or attack by animal was 1,020, 1,020, and 948 respectively. The Ratio between men and women in 2006-2007 was 1.1 while the Ratio in 2008 was 1:1.2. The incidences peaked in the 5 - 9 age group (167, 172, and 116). The critical time was between 3.01pm and 6.00pm (322, 347, and 272). The incidences peaked in March (112, 141, and 154) and the majority of the accidents were found in the house and metropolitan areas (678, 684, and 639).

5) Incidence of violence incidence was 609, 639, and 580 respectively. The Ratio between men and women were 3.7 : 1 3.3 : 1 and 2.6 : 1 respectively. The incidences peaked in the 20 – 24 age group (130, 116, and 110). The critical time was between 9.01pm and 12.00 am. (171, 173, and 165). The incidences peaked in March (91, 69, and 63) and the majority of the accidents were found in the house and metropolitan areas (516, 540, and 449).

This study suggests that injuries occur often. Therefore, the information on the top 5 causes of injuries should be disseminated to related organizations. This information can be used as data for treatment and planning of prevention and reduction of injuries.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved